

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Contra quarundam uiduarum incontinentia[m]. cap. xix

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE COELIBATV

1. Ti. 5

Luc. 2

proposito officere consuevit, q̄ opulentia, & delitiæ: iccirco dixit Apostolus. Vidua, quæ delictis uacat, uiuens mortua est. Quam ob rem satis constat, q̄ sicut secundæ res, & affluens luxus impulerunt multas in barathrū incontinentiæ, ita econuerso q̄ plurimas multiplices angustia, & lugubris habitus, labor, & fletus conseruaerunt pudicas. Pallor, & sordes (ut ait, D. Hieronymus) gemmæ sunt uiduarum. Resecant hæc quidem libidinem, exercentq̄, ac reprimunt iuuentutem. Vnde legitur poeticum illud. (Præstabat castas humilis fortuna sabinas.) Quali autem, quantaq̄ religione esse oporteat uiduam, quæ continere decreuit, in Annæ Phanuelis uita monstratur: quæ (ut in euangelio legitur) septem annis à uirginitate sua immaturo uiri obitu derelicta, usque ad quartum & octogesimum annum in castitate permansit: nusquam à templo recedens, ieiuniis, & orationibus uacans: nihilq̄ minori studio castitati, q̄ officio religionis intenta. Et iccirco meruit uidere Christū infantem, & diuino afflata spiritu ante redemptionem noscere redemptorem.

Contra quarundam uiduarum incontinentiam. Cap. XIX.

Sed heu q̄ longe ab ea continentia, atque uiuendi sanctitate, recedunt impudicæ quædam mulieres nostri æui, quæ uiduitatem quidem uerbo tantum tenent, sed re ipsa sanè prostant, meretricium uerius quàm coelibatum profitentes. Hæ sunt quæ comptæ magis q̄ uelatae sapius procedunt in medium uirorū: & ad speculum sese pingentes, ac fingentes, in contemptum, & contumeliam summi artificis Dei, conantur longe pulchriores hominibus uideri, q̄ natæ sunt. Harum studiū est, supercilia circumducto nigrore fucare, comas, & genas mendaci rubore, & adulterinis coloribus ementiri:

omnem q̄; & oris, & capitis speciem ita liniamentis, colore, puluere, uariisq̄; medicaminibus obtegere, ut alia figura, alia facies, & alius uultus eis esse uideatur, ab eo, qui sit natura formatus. His autē (ut D. Hieronymi uerbis potius q̄ meis coarguam) ita rubentibus buccis cutis facta distenditur, ut eas pro certo habeas, non maritos recusare, sed quærere. Harum ædes adulantiū pleenæ sunt, ad eas crebræ salutationes, frequentes cōuiuæ, profusæ epulæ, assiduæ lenæ. Cui mirum ergo, si in tanta mollicie, & in tanta copia lasciuiarum, ac in tanta fortunæ foelicitate uiuere castè nequeant: & quum maritis careant, nolint abstinere scortatoribus: qui foede, præter hoc unum mariti nomen, cuncta subeant munia maritorum. His thalamus patet, his ex actio prouentuum, his cura familiæ, his, agnatis, atque gentilibus exclusis, pupillorum etiã tutela mandatur. O præclara tutela, cui tuos liberos tutò committas. Sed quid agāt agantī, & prognati? Nam & si hoc ualde sit iniquum, nulli tamen corrigere id licet, q̄ diu hæc uiduitatis nomen, ut cunque, tenet: ob eius nanque reuerentiã nominis, & hæres, & domina rerum est. Horret propterea, ut hostē appellationem mariti, quum nihil uereatur nomina scortatoris. At quanto sanè melius, & laudabilius foret iis nubere, & bigamas aut trigamas dici, q̄ scorta: atq̄ nuptas, & pauperes in honestate uiuere, q̄ solutas, & diuites in fornicatione turpiter mori. Id uero idcirco dixi, non q̄ non plus probem poenitentiam, & ad ueram uiduitatē regressum: sed q̄ desperem huiuscemodī copulæ diuisionem fieri, nisi per mortem posse. Hæreditas quidem, quæ relicta est tibi, præmium debet esse pudicitia, quã debes defuncto marito: nō merces turpitudinis, qua pudicitiam tuam prostituas lenoni. Quid ē q̄ ex affluentia rerum hæ ipsæ tanta plæruncq̄ afficiantur amoris insaniam, ut nec liberos ferre possint, nec propinquos uereri, nec rem domesticam curare, nec deniq̄ seipsas ama-

DE COELIB AT V I I

re? O infœlices fœmellas, quæ uos oppresfit demen-
tia? qui furor? quæ cæcitas? ut hoc falso uiduitatis nomi-
ne, q̄tulæ facultatis factæ hæredes, cõtemnatis effici cœ-
lestis regni cum Christo cohæredes: non attendentes q̄
tam iacturam uobis apporet hoc, quod uos lucrũ esse
arbitramini. Ah miseræ uos, q̄ propediem uelitis, nolitis,
moriemini, & pro his uoluptatibus, & delitiis, quæ tẽ-
poris momento transeunt, in sempiterno barathro atro-
cissimas pœnas luetis. Succurrat quæso quod iam dixi,
& sæpe et dicendum est, q̄ momentaneæ sint omnes uo-
luptates, q̄q; uana, & fluxa, ac fœda omnia oblectamen-
ta carnalia, quæ uos pœnis æternis addicunt. Confide-
rate rursus, q̄ honesta, q̄q; decora, q̄ue sincera res sit pu-
dicitia: quæ quidem uos præponit cõiugatis, æquat uir-
ginibus, confociat angelis, reponit inter cœlestes. Illud
quoq; secum reputet, & ante oculos sibi unaquæq; pro-
ponat, q̄ turpe, q̄q; flagitiosum sit uiduam mariti lege
solutam seruire lenoni, obituisci filiorum: dilapidare pa-
trimonium pupillorum: & nõ uiduali mœrore potius,
q̄ puellari amore pallefcere. Disce quæso qualis habeatur,
& cui comparetur in diuinis scripturis mulier impu-
dica. Mulier fornicaria inquit, sapiens Ecclesiasticus, qua-
si stercus in uia conculcabitur. Quare age reuertere ad
cor, & istam tuam tantam uecordiam, uel potius furo-
rem abiice, & arctius complectere pudicitiam: & dicas
cum Virgiliana Dido. (Ille meos primus, qui me sibi
iunxit, amores Abstulit, ille habeat, secum seruetq; sepul-
chro.) Sed tempus monet, ut iam à luxu ac perditis mo-
ribus uiduarum transeamus ad eos, qui uel profesio-
ne, uel uoto perpetuam promiserunt seruare continen-
tiam: quibus, ut cõtinentia magis necessaria est, q̄ uiduis,
ita quoque eorum impudicitia magis detestanda.

Eccle. 9

F I N I S.